

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У БАНКУ”
(для спеціалістів, магістрів)**

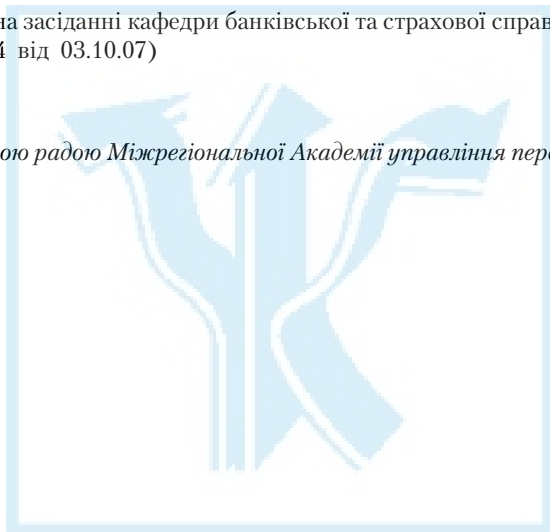
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором кафедри банківської та страхової справи
І. Г. Кобою

Затверджено на засіданні кафедри банківської та страхової справи
(протокол № 4 від 03.10.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Коба І. Г. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Фінансовий менеджмент у банку” (для спеціалістів, магістрів). — К.: МАУП, 2008. — 18 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи студентів, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Фінансовий менеджмент у банку” є основною дисципліною, яка вивчається спеціалістами та магістрами спеціальності “Банківська справа” та “Міжнародна економіка і банківська справа”.

Мета вивчення курсу “Фінансовий менеджмент у банку” – опанувати систему теоретичних знань щодо сутності та функцій фінансового менеджменту у банківських установах України, дослідити стратегічну мету та завдання функціонування фінансового менеджменту.

Предметом курсу є діяльність банківських установ, спрямована на побудову стабільної банківської системи України.

Основні навчальні завдання дисципліни полягають у вивченні теоретичних основ фінансового менеджменту, процесу планування в банку, управління власним капіталом комерційного банку, управління залученим та позичковим капіталом комерційного банку, управління дохідністю (прибутковістю) комерційного банку, управління активами і пасивами комерційного банку, управління ліквідністю і резервами комерційного банку, менеджменту кредитного портфеля банку, менеджменту портфеля цінних паперів комерційного банку, управління ризиком зміни процентних ставок, менеджменту валютних операцій банку.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати сутність фінансового менеджменту в банках;
- знати особливості управління власним, залученим та позичковим капіталом комерційного банку;
- розуміти і впроваджувати специфічні напрямки менеджменту кредитного портфеля банку, портфеля цінних паперів, валютних та інших операцій банку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
з дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У БАНКУ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретико-правові засади фінансового менеджменту в банку
1	Теоретичні засади фінансового менеджменту в банку
2	Планування та його значення у фінансовому менеджменті в банку
	Змістовий модуль II. Менеджмент операцій комерційного банку
3	Управління капіталом комерційного банку
4	Управління зобов'язаннями банку
5	Менеджмент кредитного портфеля банку
6	Менеджмент портфеля цінних паперів банку
7	Управління активами і пасивами банку
8	Менеджмент валютних операцій банку
	Змістовий модуль III. Розробка стратегії управління ліквідністю та ризиками
9	Хеджування ризиків у банку
10	Управління ліквідністю банку
Разом годин: 54	

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У БАНКУ”

Змістовий модуль I. Теоретико-правові засади фінансового менеджменту в банку

Тема 1. Теоретичні засади фінансового менеджменту в банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Фінансовий менеджмент у банку, його суть та специфічні особливості.
2. Предмет та завдання курсу “Фінансовий менеджмент у банку”.
3. Роль фінансового менеджменту в банку.
4. Функції фінансового менеджменту в банку.
5. Системний підхід при вирішенні проблем фінансового менеджменту в банку.
6. Економічні, адміністративні, правові методи керування, які використовуються у фінансовому менеджменті в банку.
7. Інструментарій фінансового менеджменту в банку.

Теми рефератів

1. Необхідні та достатні ознаки добре керованого банку.
2. Пріоритетні завдання фінансового менеджменту в банку.

Питання для самоконтролю

1. Сутність і специфіка фінансового менеджменту в комерційному банку.
2. Роль і функції фінансового менеджменту в банку.
3. Принципи і завдання банківського менеджменту.
4. Об’єкт і суб’єкт фінансового менеджменту в банку.
5. Інструментарій банківського менеджменту і методи керування.
6. Основні ланки фінансового менеджменту в банку.

Література [2; 6; 8; 15; 18–20]

Тема 2. Планування та його значення у фінансовому менеджменті в банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Процес планування в банках та його сутність.
2. Основні завдання, які вирішуються при розробці планів діяльності банків (визначення перспективи та орієнтації банку, прибутковості, сегментів ринку тощо).
3. Короткострокове планування.
4. Середньострокове планування.
5. Довгострокове планування.
6. Основні етапи та організація процесу планування.
7. Розробка фінансового плану та розрахунок фінансових показників.
8. Бюджетне планування.
9. Характеристика комплексного фінансового плану діяльності банку.

Теми рефератів

1. Стратегічне планування в банку та його суть.
2. Характеристика SWOT-аналізу.

Питання для самоконтролю

1. Сутність і основні ланки системи планування в банку.
2. Елементи системи планування.
3. Зміст бізнес-плану і його основні розділи.
4. Основні показники бізнес-плану і їх визначення.
5. Реалізація бізнес-плану і прийняття управлінських рішень.
6. Фінансове і бюджетне планування.
7. Процес стратегічного керування і планування в банку.

Література [2; 8; 15; 18–20]

Змістовий модуль II. Менеджмент операцій комерційного банку

Тема 3. Управління капіталом комерційного банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Склад та функції капіталу банку (захисна, оперативна, регулююча).
2. Методи оцінки банківського капіталу (метод балансової вартості, ринкової вартості, регулюючих бухгалтерських процедур).
3. Методи визначення достатності капіталу (методи левериджу, порівняльного аналізу показників, експертних оцінок).
4. Методи регулювання достатності капіталу.
5. Базельська угода.
6. Метод внутрішніх джерел поповнення капіталу.
7. Метод зовнішніх джерел поповнення капіталу.
8. Методи управління банківським капіталом в Україні.

Теми рефератів

1. Функції банківського капіталу.
2. Методи оцінки вартості банківського капіталу.
3. Розрахунки активів, зважених за ступенем кредитного ризику.

Питання для самоконтролю

1. Поняття власного капіталу і методи його оцінки.
2. Метод левериджу.
3. Метод порівняльного аналізу показників.
4. Метод експертних оцінок.
5. Метод визначення адекватності капіталу за міжнародними стандартами (Базельська угода).
6. Поняття і специфіка керування власним капіталом банку.
7. Методи керування капіталом банку.
8. Методи керування банківським капіталом в Україні.

Література [2; 8; 15; 18; 19]

Тема 4. Управління зобов'язаннями банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Особливості управління залученими коштами.
2. Методи управління залученими коштами банку (цінові та нецінові методи управління).
3. Характеристика та визначення депозитної ставки, фактори, які впливають на неї.
4. Характеристика запозичених коштів.
5. Особливості управління запозиченими коштами.
6. Характеристика основних джерел запозичення коштів для банківських установ.
7. Позики в центральному банку.
8. Міжбанківський ринок ресурсів.
9. Операції РЕПО.
10. Міжнародні фінансові ринки.
11. Ринок депозитних сертифікатів.
12. Ринок комерційних паперів.
13. Кредити в банківському секторі.
14. Особливості процесу управління недепозитними коштами.

Теми рефератів

1. Методи управління залученими коштами банку.
2. Механізми рефінансування комерційних банків, які діють в Україні.
3. Особливості управління запозиченими коштами банку.

Питання для самоконтролю

1. Особливості і методи керування притягнутими засобами.
2. Визначення депозитної ставки і показники, що впливають на її рівень.
3. Особливості керування позиковими засобами й основні джерела позикових засобів для комерційних банків.
4. Особливості процесу керування недепозитними джерелами засобів в Україні.

Література [2; 11; 14; 18–20]

Тема 5. Менеджмент кредитного портфеля банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Кредитні операції, їх характеристика, організація кредитної роботи банку.
2. Управління кредитними операціями банку.
3. Якість та склад кредитного портфеля.
4. Управління дохідністю кредитного портфеля.
5. Характеристика методів встановлення ставки за кредитами.
6. Метод “вартість плюс”. Метод “базова ставка плюс”. Метод “аналізу дохідності клієнта”.
7. Методи управління кредитним ризиком. Управління кредитним ризиком на рівні кредитного портфеля банку.
8. Диверсифікація. Встановлення лімітів. Резервування. Сек'юритизація.
9. Управління ризиком окремого кредиту.
10. Аналіз кредитоспроможності позичальника. Оцінка кредиту. Структурування кредиту. Документування та контроль.
11. Формування резерву на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банку.
12. Ефективність управління кредитним портфелем банку.
13. Методи управління проблемними кредитами. Реабілітація проблемних кредитів. Ліквідація.

Теми рефератів

1. Методи ціноутворення за кредитами.
2. Види диверсифікації кредитного портфеля банку.
3. Етапи формування резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банку.

Питання для самоконтролю

1. Організація кредитної роботи в банку.
2. Якість і склад кредитного портфеля.
3. Керування прибутковістю кредитного портфеля.
4. Показники, що визначають обсяг і структуру кредитного портфеля.
5. Методи ціноутворення на кредити.
6. Методи керування кредитним ризиком.

7. Побудова системи керування кредитним ризиком: принципи й етапи.
8. Методика оцінки якості кредитного портфеля.
9. Методи керування проблемними кредитами.

Література [2; 8; 15; 18–20]

Тема 6. Менеджмент портфеля цінних паперів банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Класифікація та основні функції портфеля цінних паперів банку.
2. Стратегія формування портфеля цінних паперів та їх характеристика.
3. Методи визначення дохідності портфеля цінних паперів.
4. Методи оцінки ризику та ефективності управління портфелем цінних паперів банку.
5. Характеристика коефіцієнтів Трейнора, Шарпа.
6. Управління інвестиційним горизонтом банківського портфеля цінних паперів.
7. Характеристика стратегії управління інвестиційним горизонтом (стратегія рівномірного розподілу, короткострокового та довгострокового акцепту, стратегія “штанги”, відсоткових очікувань).
8. Аналіз кривої дохідності.
9. Аналіз дюрації.
10. Диверсифікація інвестицій комерційного банку.

Теми рефератів

1. Функції портфеля цінних паперів банку.
2. Типи портфелів цінних паперів банку.
3. Інвестиційний горизонт портфеля цінних паперів банку.

Питання для самоконтролю

1. Класифікація і функції портфеля цінних паперів.
2. Класифікація НБУ вкладень комерційних банків у цінні папери.
3. Стратегії формування портфеля цінних паперів.
4. Принципи інвестування. Активна і пасивна інвестиційна політика в банківській практиці.
5. Типи портфелів цінних паперів.
6. Інвестиційні цінні папери в портфелях банків.

Література [2; 8; 15; 18–20]

Тема 7. Управління активами і пасивами банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Розвиток підходів до управління активами і пасивами банку.
2. Поняття активів і пасивів, їх структура та види.
3. Управління банком через активи. Управління банком через пасиви. Інтегрований підхід до управління активами і пасивами.
4. Організація процесу управління активами і пасивами банку.
5. Комітет по управлінню активами і пасивами банку.
6. Методи управління активами і пасивами банку.
7. Управління строками розміщення активів та залучення зобов'язань банку.
8. Геп-менеджмент. Метод кумулятивного гепу.
9. Управління інвестиційним горизонтом фінансових інструментів.

Теми рефератів

1. Сутність поняття “управління активами і пасивами банку”.
2. Характеристика кумулятивного гепу в банку.
3. Процес практичного застосування геп-менеджменту.

Питання для самоконтролю

1. Аналіз дюрації.
2. Моделі і методи структурного збалансування портфеля активів і зобов'язань.
3. Геп-менеджмент: поняття, основні положення, кількісний вимір розриву, методи керування розривом.

Література [2; 8; 15; 18–20]

Тема 8. Менеджмент валютних операцій банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Характеристика видів валютних операцій комерційного банку.
2. Валютний ризик банку.
3. Операції спот.
4. Арбітражні валютні операції.
5. Строкові операції.
6. Валютні операції своп.

7. Визначення валютної позиції банку. Нормативне регулювання валютної позиції банку.
8. Чиста довга, чиста коротка валютні позиції.
9. Відкрита валютна позиція. Закрита валютна позиція.
10. Менеджмент валютного ризику банку.
11. Методи управління валютним ризиком банку.
12. Управління валютною структурою балансу.
13. Хеджування валютного ризику.

Теми рефератів

1. Характеристика довгої та короткої позиції банку.
2. Характеристика опціонів, які використовуються на міжнародних фінансових ринках.

Питання для самоконтролю

1. Спрэд: моделі, класифікація, правила керування, приклади оцінки ситуацій по спреду.
2. Проблеми практичного використання моделі спреда.

Література [2; 8; 15; 18–20]

Змістовий модуль III. Розробка стратегії управління ліквідністю та ризиками

Тема 9. Хеджування ризиків у банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Суть хеджування.
2. Функціонування ринку похідних фінансових інструментів.
3. Класифікація похідних фінансових інструментів.
4. Взаємозв'язок хеджування і страхування.
5. Застосування форвардних контрактів в процесі хеджування.
6. Ф'ючерсні контракти та організація біржової торгівлі ф'ючерсними контрактами.
7. Ціноутворення при підписанні ф'ючерсних контрактів.
8. Опціони та ефективність їх застосування.
9. Своп-контракти. Хеджування відсоткового ризику у банку.
10. Хеджування ризику за допомогою форвардних контрактів.

11. Хеджування ф'ючерсами відсоткових ставок.
12. Опціони відсоткових ставок як інструменти хеджування ризику (угоди CAP, FLOOR, COLLAR).
13. Хеджування відсоткового ризику банку на основі своп-контрактів.
14. Хеджування валютного ризику банку.

Теми рефератів

1. Економічний зміст хеджування в банках.
2. Характеристика фінансових інструментів, які належать до похідних (деривативи).

Питання для самоконтролю

1. Методи керування кредитним ризиком.
2. Побудова системи керування кредитним ризиком: принципи й етапи.

Література [6]

Тема 10. Управління ліквідністю банку

Завдання для самостійного вивчення

1. Загальні принципи управління ліквідністю.
2. Методи оцінки потреби в ліквідних коштах.
3. Стратегії управління ліквідністю банку (стратегії трансформації активів, стратегія запозичення ліквідних засобів, стратегія збалансованого управління ліквідністю).
4. Методи оцінювання потреби в ліквідних коштах.
5. Метод фондового пулу.
6. Метод структурування фондів.
7. Метод показників ліквідності.
8. Розрахунок ліквідної позиції банку.
9. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку.

Теми рефератів

1. Мета управління банківською ліквідністю.
2. Характеристика ресурсної бази банку.
3. Визначення грошової позиції банку.

Питання для самоконтролю

1. Етапи процесу керування ліквідністю комерційного банку.
2. Дилема між ліквідністю і прибутковістю комерційного банку.
3. Угрупування активів за ступенем їхньої ліквідності.
4. Оцінка ліквідних засобів банку і показники, застосовувані для оцінки ліквідності.

Література [4; 5; 7–10; 12–14; 16; 17]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 15.01.01 р.
2. Закон України “Про Національний банк України” (із змін. та допов. від 13.07.2000).
3. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.91.
4. Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18.06.91.
5. Закон України “Про заставу” від 02.10.92.
6. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01 № 2373-III // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. – № 5 – С. 13–15.
7. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом” від 28.11.02 № 249-IV // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2003. – № 1 – С. 3–13.
8. Декрет КМУ “Про страхування” від 10.05.93 № 47-93 // ВВР України. – 1993 р. – № 29.
9. Інструкція НБУ “Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”: Затв. постановою правління НБУ № 135 від 29.03.01 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. – № 5. – С. 43–103.
10. Інструкція про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті від 14.04.2000 № 146.
11. Інструкції № 7 “Про безготівкові розрахунки в господарському обороті України”: Постанова НБУ від 02.08. № 204.
12. Інструкція № 10 “Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційного банку”: Постанова НБУ від 14.04.98 № 141.
13. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України: Постанова Правління НБУ від 20.08.03 № 355.

14. *Положення* “Про кредитування”: Затв. Правлінням НБУ від 28.09.95 № 246.
15. *Положення* “Про переказний та перекладний вексель”: Прийнято згідно із постановою КМУ та НБУ від 10.09.99 № 258.
16. *Положення* “Про порядок створення і реєстрації комерційних банків”: Затв. Постановою НБУ від 21.07.98 № 281.
17. *Положення* про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України: Затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2000 № 520 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. — 2001. — № 3. — С. 4–10.
18. *Положення* про порядок розрахунку резерву на відшкодування можливих збитків банків від операцій із цінними паперами: Постанова Правління НБУ від 30.12.99 № 629.
19. *Положення* про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків: Постанова Правління НБУ від 06.07.2000 № 279 (зі змін, і допов. від 19.03.03).
20. *Положення* про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням: Затв. постановою Правління НБУ від 27.08.01 № 367 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. — 2001. — № 12. — С. 3–20.
21. *Положення* “Про порядок формування та використання резервів для покриття можливих збитків по кредитним операціям: Постанова Правління НБУ від 06.07.2000 № 279.
22. *Положення* “Про порядок видачі банкам ліцензії на здійснення банківських операцій”: Постанова Правління НБУ від 06.05.98.
23. *Положення* “Про порядок бухгалтерського обліку, формування і використання резервів, списання та повернення раніше списаних безнадійних активів у комерційних банках України”: Постанова Правління НБУ від 06.12.98 № 520.
24. *Порядок* проведення банками операцій з вексялями: Затв. правлінням НБУ від 06.12.98 № 528.
25. *Правила* здійснення депозитних операцій для банківських депозитів: Затв. постановою Правління НБУ від 30.01.98 № 250.
26. *Правила* здійснення депозитних операцій для банківських депозитів: Затв. Правлінням НБУ від 30.06.98 № 250.

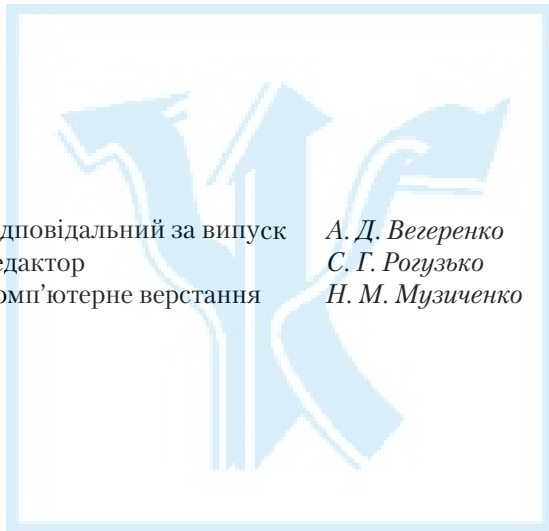
Додаткова

1. *Банківські операції* / За ред. проф. А. М. Мороза — К.: КНЕУ, 2000.
2. *Банківська справа: Навч. посіб.* / За ред. проф. Р. І. Тиркала. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001.
3. *Берніков В.* Аналітичний огляд роботи Національної системи масових електронних платежів // Вісн. НБУ. — 2003. — № 6. — С. 64–66.
4. *Васюренко О. В.* Банківські операції: Навч. посіб. — К.: Т-во “Знання”; КОО, 2000.
5. *Васюренко О. В.* Банківський менеджмент. — К.: КНЕУ, 2001.
6. *Вітлінський В. В.* Кредитний ризик комерційного банку. — К.: Знання, 2000. — 251 с.
7. *Вітлінський В. В., Верчено П. І.* Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. — К.: КНЕУ, 2000. — 292 с.
8. *Внукова Н., Різніченко С.* Оцінка конкурентоспроможності безготівкового обслуговування // Банківська справа. — 2002. — № 4. — С. 59–63.
9. *Гонгальський Д.* Пластикові мільйони // Галицькі контракти. — 2003. — № 46. — С. 12.
10. *Гонгальський Д.* “Надра” пішли в маси // Галицькі контракти. — 2003. — № 50. — С. 10.
11. *Гонгальський Д.* Тарифна політика “Visa” залишиться без змін // Галицькі контракти. — 2003. — № 43. — С. 18–19.
12. *Гроші і кредит: Підручник* / За ред. проф. Б. С. Івасіва — К.: КНЕУ, 1999.
13. *Гроші та кредит: Підручник* / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін. За ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2001.
14. *Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: Навч. посіб.* / За ред. Б. Л. Луціва — Львів: Львівський банківський коледж Національного банку України, 1999 р.
15. *Демківський А. В.* Вексельна справа: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2003.
16. *Демківський А. В.* Гроші та кредит. — К.: Дакор; Вира-Р, 2003 р.
17. *Деньги.* Кредит. Банки: Учебник / Под ред. О. И. Ларюшина. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Финансы и статистика, 1999.
18. *Деньги.* Кредит. Банки / Под ред. Е. Ф. Жукова — М.: Банки и биржи, 1999.

19. *Економічний* аналіз: Навч. посіб. / За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.
20. *Ефективність* управління банком. (Школа банкірів): Матеріали наук.-практ. семінару / За ред. проф. В. П. Матвієнко. — К.: Наук. думка, 2003.
21. *ПІБ України*. Школа банкіра. — К., 1997. — Інформ. випуск № 244. Методика розрахунку достатності капіталу банку. (Вимоги Базельської угоди).
22. *ПІБ України*. Школа банкіра. — К.: ПІБ, 1999. — Інформ. випуск № 283. Фінансовий аналіз діяльності комерційного банку. — Частина II.
23. *ПІБ України*. Школа банкіра. — К.: ПІБ, 1999. — Інформ. випуск № 284. Фінансовий аналіз діяльності комерційного банку. — Частина III.
24. *Примостка Л. О.* Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. — К.: КНЕУ, 2001. — 263 с.
25. *Примостка Л. О.* Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі: Монографія. — К.: КНЕУ, 2002. — 316 с.
26. *Примостка Л. О.* Фінансовий менеджмент у банку: Підручник. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ, 2004. — 468 с.
27. *Фінансовий* менеджмент банку / За ред. О. С. Любунь — К.: Слово, 2004. — 270 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план з дисципліни “Фінансовий менеджмент у банку”	4
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Фінансовий менеджмент у банку”	5
Список літератури	14

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>С. Г. Рогузько</i>
Комп'ютерне верстання	<i>Н. М. Музиченко</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3536

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП